YBS Hukuk, Adana Avukatlık Bürosu Av. Yakup Buğrahan SEVDİ
https://www.ybshukuk.com.tr/yargitay-12-hukuk-dairesi-2025-5640-tarihinde-tahrifat-iddia/

Yargıtay 12. Hukuk Dairesi 2025/5640 K. | Tarihinde tahrifat iddia edilen bonoda yeni bilirkişi incelemesi

Yargıtay, 12. Hukuk Dairesi, Esas No: 2025/3668, Karar No: 2025/5640, Karar Tarihi: 25.09.2025
Kararın resmi kaynağı

12. Hukuk Dairesi 2025/3668 E. , 2025/5640 K.

"İçtihat Metni"MAHKEMESİ : Kayseri Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın müddeti içinde temyizen tetkiki davacı/borçlular tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Alacaklı tarafından bonoya dayalı olarak kambiyo senetlerine mahsus haciz yoluyla başlatılan takipte, borçlunun icra mahkemesine başvurusunda, sair borca itiraz nedenlerinin

yanı sıra, bononun tanzim ve vade tarihinde tahrifat yapıldığını senedin kambiyo vasfı bulunmadığını ve alacağın zamanaşımına uğradığını iddia ederek takibin iptaline karar verilmesini talep ettiği, mahkemece bilirkişi incelemesi yaptırılarak, senedin vade tarihinde tahrifat yapılmış olduğunun müşahade edildiği ancak evvelce aynı bölümde yazılı olan rakam tespit edilemediğinden, bononun vade tarihinin borçluların bildirdiği 27.08.2012 tarihi olarak kabulü gerekeceğinden, bononun düzenleme tarihi 24.08.2014 olup takibin 10.06.2024 tarihinde başlatıldığı, davacı bonoda avalist olmakla zaman aşımının TTK'ya göre 3 yıl olduğu ve takipten önce zaman aşımının dolduğu gerekçesiyle takibin durdurulmasına karar verildiği, kararın alacaklı tarafından istinaf edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince bononun tediye tarihi olan 27.03.2023 tarihinde tahrifat yapıldığı ancak evvelce yazılı rakamların tespit edilmesinin mümkün olmadığı gerekçesiyle alacaklının istinaf başvurusunun kabulüne, ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına, şikayetin reddine karar verildiği görülmüştür.

6102 sayılı TTK'nın 776/f maddesi uyarınca bonolarda tanzim edildiği gün ve yerin yazılması zorunludur. Yine aynı Kanun'un 778. maddesi göndermesiyle uygulanması gereken aynı Kanun'un 703/c maddesi gereğince bononun vade tarihinin "keşide gününden muayyen bir müddet sonraya" ait bulunması zorunludur. Aksi takdirde dayanak belge kambiyo senedi vasfını taşımaz.

Öte yandan takip dayanağı bononun tanzim ve vade tarihinde tahrifat yapılması kambiyo vasfını etkilemiyorsa takibin iptalini gerektirmez. Ancak tahrifat öncesi tanzim tarihinin, bononun vade tarihinden sonrası olduğunun belirlenmesi halinde ise senet kambiyo vasfını kaybedeceğinden İİK'nın 170/a maddesi uyarınca takibin iptali gerekir.

6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 207. maddesinde; "Senetteki çıkıntı, kazıntı veya silinti ayrıca onanmamışsa, inkar halinde göz önünde tutulmaz. Bu tür çıkıntı, kazıntı veya silinti mahkemece senedin geçerliliğine ve anlamına etkili olacak nitelikte görülürse, senet kısmen veya tamamen hükümsüz sayılabilir" hükmü yer almaktadır(1086 Sayılı HUMK'nın 298. maddesi). Buna göre mevcut olan çıkıntı veya senet metni altındaki hak ve silinti ayrıca tasdik edilmemiş ise inkar halinde yok hükmündedir. Bir başka anlatımla senet üzerinde yapılan değişikliklerin geçerli olabilmesi için, düzenleyen tarafından imza veya paraf edilmek suretiyle onanması gerekir. Onanmamış çıkıntı, kazıntı veya silintinin tespit edilmesi halinde, senedin düzeltme öncesi durumuna göre değerlendirme yapılır.

Tahrifat iddiasının incelenmesi, HMK'nın 266. maddesi gereğince, çözümü özel ve teknik bir bilgiyi gerektirdiğinden, hakim tarafından bilirkişi incelemesi yaptırılmaksızın tahrifatın olduğu ya da olmadığı sonucuna varılamaz. (HGK’nın 14.05.2003 tarih, 2003/12-347 E.-2003/345 K. sayılı kararı).

Takip dayanağı bononun 24.08.2014 olan düzenlenme tarihi itibariyle uygulanması gereken 6102 sayılı TTK 778/h maddesi göndermesiyle bonolar hakkında da uygulanması gereken aynı kanunun 749. maddesi gereğince; poliçeyi kabul eden muhataba (bonoyu düzenleyene) karşı başlatılacak takiplerde zamanaşımı süresi vadeden itibaren üç yıldır.

Somut olayda, mahkemece dosyanın bilirkişiye tevdii üzerine bilirkişi tarafından düzenlenen raporda; incelemeye konu senedin tediye bölümündeki "27/03/2023" rakamlarından yıl bölümünde bulunan "23" rakamları ile ay bölümündeki "3" rakamlarının üzerinden birden fazla mükerrer gidilmek suretiyle tahrifat yapılmış olduğunun müşahede edildiği, ancak evvelce aynı bölümde yazılı bulunan rakamların tespit edilebilmesinin mümkün olmadığının belirtildiği, öte yandan davacı borçlunun dava dilekçesinde keşide tarihinde de tahrifat olduğunu iddia etmesine rağmen bu hususta herhangi bir inceleme yapılmadığı, raporda vade tarihindeki tahrifata değinildiği görülmektedir.

O halde Bölge Adliye Mahkemesince, hükme elverişli olacak şekilde yeni bir bilirkişi incelemesi yaptırılarak bononun keşide ve vade tarihlerinde tahrifat yapılıp yapılmadığının yapılmış ise tahrifattan önceki halinin tespiti ile bononun tahrifat öncesi gerçek keşide ve vade tarihlerine göre kambiyo vasfını taşıyıp taşımadığı ve yine zamanaşımı süresinin dolup dolmadığı hususu değerlendirilerek oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsiz olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ :

Borçluların temyiz isteminin kabulü ile yukarıda yazılı nedenlerle; Kayseri Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesinin 20.03.2025 tarih ve 2025/335 E. - 2025/363 K. sayılı kararının yukarıda yazılı nedenlerle, 5311 sayılı Kanun ile değişik İİK'nın 364/2. maddesi göndermesiyle uygulanması gereken 6100 sayılı HMK'nın 373/2. maddeleri uyarınca BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde iadesine, dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 25.09.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.